

βγάλουν ούτε λέξη. Έκεινη τη νύχτα γύρισε στους δρόμους της Μασσαλίας κι' όποιον καθιστημένο διαβάτη είδισα τον έπαινα και του έπαινα το πορτοφόλι. Ή εσοδεία ήταν πλούσια. Όλος ο κόσμος από το βράδυ έβγαζε λεφτά. Ήταν δώδεκα ή όρα, όταν βρισκόμουν στην πλατεία του Δημαρχείου. Έβανε ένα τουσιετό κρόκο και τ' πόδια μου είχαν ξευλάσει, όπως πατούσα πάνω στο κροταλλοσπασμένο χιόνι. Καθώς στεκόμουν λοιπόν σε μιά γωνιά με σπρωμένο το γιακά και τ' χέρια στις τσέπες, είδα τη σκιά ενός παιδιού να μέ πλησίον. Ήταν ξυπόλυτο κι' έτρεμε από τ' κρύο.

—Κύριε, μου είπε, δώστε μου έλειμοσύνη. Στο σπίτι δέν έχουμε ψωμί. Τό κούταξα και σκέφτηκα στην αρχή να τ' δώσω με μιά κλοπισιά από τ' κοντά μου. Έπειτα όμως τ' λυτήθηκα. Τα δόντια του χτυπούσαν από τ' κρόκο και τ' μάτια του ήσαν γεμάτα δάκρυα.

—Πώς σέ λένε ; τ' ρώτησα.
—Ζουλιέν, κύριε, μου απάντησε. Καθόμαστε σε μιά παράγκα, στο λιμάνι.

Τότε μ' έπιασε ή τρέλλα μου ! Έβγαλα τ' σακακάκι μου και τού τ' φόρεσα. Έπειτα τ' έπιασα από τ' χέρι και τού είπα να μ' οδηγήσει κοντά στους δικούς του. Περατήσαμε μ'ή όρα μέσα στο σκοτάδι. Τέλος σταματήσαμε μπροστά σε μιά παραθαλάσσιμη παράγκα. Έσπρωξα την πόρτα και μπήκα. Στο φως ενός λίκνου είδα τότε τρία μικρά παιδιά, που έβλασαν, τρυβώντας από τ' φουστάνι μιά γυναίκα, που καθόταν με τ' κεφάλι μέσα στα χέρια της και που προσπαθούσε να φράξει τ' αυτιά της για να μην άκουη τα μικρά, που της ζητούσαν ψωμί. Όταν μ' αντίκρισε, σηκώθηκε έκπληκτα από τ' θέσι της. Έγώ δειξασα όλα τ' λεφτά από τις τσέπες μου πάνω στο τραπέζι. Ήσαν πάνω από τρεις χιλιάδες φράγκα.

—Πάρε αυτά, τής είπα, για τ' παιδιά !..

Ή εκείνη άρχισε να γελάει και να κλαίει από τ' χαρά της.

—Ποιός είσατε ; Ποιός είσατε έσεις, που σώσατε τα μικρά μου ; με ρώτησε, κι' έπεσε από ήλεκτρικό φανού μου. Όταν τέλειωσε αυτή τ' δουλειά, έβαλε δίλους τούς κλήρους στο καπέλλο του και καλεσε έναν κακοποιό να τούς ανακατέψει.

Μά έγώ μ' ένα πήδημα πετάχικα έξω στο δρόμο κι' άρχισα να τρέχω σαν να μέ καταδιώκουν... Είχα φοβηθή για τ' μοναδική καλή πράξι που είχα κάνει στη ζωή μου...

Ό φρακτοφορεμένος άνθρωπος κούταζε τ' ρολόγι. του.

—Παιδιά, τούς είπε, δέν προφταίνουμε να διηγηθούμε όλες τις ιστορίες μας. Ή όρα είνε δώδεκα παρά δέκα. Μόλις προφταίνουμε να έτοιμάσουμε τούς κλήρους.

Έπειτα έβγαλε τ' σημειωματάριό του κι' άρχισε να γράφει τα δύο-ματά μας, στο φως τού ήλεκτρικού φανού μου. Όταν τέλειωσε αυτή τ' δουλειά, έβαλε δίλους τούς κλήρους στο καπέλλο του και καλεσε έναν κακοποιό να τούς ανακατέψει.

—Και τώρα, όποιον πάρε; ο Χάρος, είπε μ' ένα σατανικό χοιρόγελο, και έδωσε τ' καπέλλο σ' έναν άλλον για να τραβήξει έναν κλήρο.

Ή εκείνος διάτασε μιά στιγμή. Είδα τ' χέρι του ότι έτρεμε. Τέλος με μιά άποτομη κίνηση πήρε έναν κλήρο.

Ή όρα ήταν δώδεκα άκριβός. Μετά ένα λεπτό ο άνθρωπος με τ' φράξο είπε χαμογελώντας στους έργληματιές :

—Τώρα μπορούμε να τόν άνοίξουμε...

Και τόν πήρε στα χέρια του.

—Πιέρ Λαφίτ ! διάβασε μ' άτάραχη φωνή.

Οι άλλοι έβγαλαν ένα στεναγμό άνακουφίσεως :

Με την ίδια ψυχραιμία, τ' άσπυρο ποντίκι με τις κόκκινες βοήλες μου είπε να σήσω τόν ήλεκτρικό φανό μου. Έπειτα φώναξε στους κακοποιούς :

—Έμπρός, παιδιά, άς τελειώνουμε !..

Έπεσα καταγής και βούλασα τ' αυτιά μου, για να μην άκούη τα γευλλίσματα τών κακοποιών, που είχαν ριχθή πάνω στο θύμα τους... Ήταν μιά άγρια κι' άνατριχιαστική σκηνή. Οι έργληματιάκι είχαν γίνει πάλι τρομερά και έπαίνδινα τέρατα. Νόμιζα ότι βρισκόμουν μέσα σ' ένα κλουβί λυσασμένων λιονταριών.

Ή εκείνη τ' στιγμή όμως άνοιξ' άπότομα ή πόρτα κι' ένας δυνατός προδούλας έβιασε τ' σκοτάδι. Οι κακοποιοί μ' ένα πήδημα βρόθησαν στις γωνίες τού κελλιού, αφήνοντας τ' θύμα τους.

—Τι συμβαίνει εδώ μέσα ; φώναξε θυμωμένα ο άστυνομικός Άνρι Γκομπέν.

Είδα τότε κατάπληκτος τόν Πιέρ Λαφίτ να σηκώνεται από τ' πάτωμα και να λή με ψυχραιμία, χαμογελώντας :

—Τίποτε, κύριε άστυνόμω ! Διασκεδάσαμε !..

Βγήκα από εκείνο τ' έρμολικό κελλί με σηκωμένες τις τριχες από τόν τρόμο μου. Δέν άκουγα τ' ειρωνικά λόγια τού Γκομπέν, ούτε τις κοροϊδίες του. Ή μόνη μου σκέψη ήταν να φύγω μακριά άπ' αυτή τ'ήν κόλαση. Και τότε μόνο άντέπνευσα μ' άνακούφισι, όταν βρόθηκα μέσα στο σκοτεινό δρόμο. Είχα τήσει μιά άγρια κι' έργληματιακή Πρωτοζωνιά...

ANTRE ΣΑΡΠΑΝΤΕ

ΞΕΝΟΙ ΠΟΙΗΤΑΙ

ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΤΟΥ ΕΡΡΙΚΟΥ ΧΑΪΝΕ

I

Μέσ' στα λουλουδία περπατώ,
Θαρρώ κι' έγώ πως είμαι άνθισμένος.
Θαρρώ πως όνειρεύομαι,
παραπατώ, σαν νάμαι μεθυσμένος.
Κράτει με, αγάπη μου, σφιχτά,
γιατί μέ της αγάπης μου τ' ζάλη,
θά πέσω έμπρός στα πόδια σου,
και είνε κόσμος και μάς βλέπουν κι' άλλοι.

II

Ένας γέρος βασιληάς,
με βαρεία καρδιά, μ' άσπρη κεφαλή,
πήρε για γυναίκα του
κόρη τρυφερή, κόρη άπαλή.
Έν' αγόρι ώμορφο,
μ' έλαφρό μυαλό, με ξανθό μαλλί,
της βασίλισσας κρατεί
τ' χρυσή ούρα στη χρυσή αλή.
Τό τραγουδί τ'ο παλιό
τί γλυκά λαλεί, τί πικρά λαλεί ;
Πέθαναν κι' οι δύο. Γιατί ;
Είχαν στην καρδιά έρωτα πολύ.

III

Κάτω άπ' τ' δένδρο τ'ο ξερό
άκούς άέρας να σφυρίζη,
κι' έπάνω σου ο ούρανος
με μαύρα σύννεφα γεμίζει.
Νεκρά είν' όλα γύρω σου,
οι κάμποι όλοι γυμνωμένοι...
Χειμώνας έξω, μέσα σου,
και ή καρδιά σου παγωμένη.
Έμπρός σου κάτω έξαφνα
πούπουλο άσπρο σε τρομάζει

σου φαίνεται, τ'ο χιόνι του
τ'ο δένδρο έπάνω σου τινάζει.
Δέν είνε χιόνι, έννοια σου!
και ού τ'ο βλέπεις σε λιγάκι,
μόν' είνε τής άμυγδαλιάς
τ'ο πρώτο άσπρο λουλουδάκι.
Άχ, τί μαγεσία είν' αυτή!
μέσ' στο χειμώνα βλέπεις Μάη,
τ'ο χιόνι άνθος γίνεται,
και ή καρδιά... έξαναγαπάει.

IV

Όταν γενής γυναίκα μου,
να ίδης ζωή και κόττα!
Χορό και διασκεδάσι,
και μουσικές και φώτα!

Φώναζε, αν θέλεις, γκρίνιαζε,
δλα σου τ'α χαρίζω...
Μά να παίνεις τούς στίχους
(μου!)
Άλλέως σε χωρίζω.

V

Άλήθεια, με έχθρευέσαι ;
Άλλαξες τόσο, φως μου ;
Γιά συλλογισμοί το καλά,
ή θά τ'ο πώ τού κόσμου !

Στόμα γλυκό, κοράλλιο,
πού μ' έκακολογούσες,
λημονήσες τόν ψ-θρωπο,
πού τόν γλυκοφιλούσες ;

VI

Κόρη με χείλι κόκκινο,
και να τ'α λέγαμε οι δύο
με μάτι γαλανό
γλυκά στην κάμαρά σου,
κόρη χρυσή μου, αγάπη μου,
στα χείλια μου να έσφιγγα
πού δε σε λημονώ...
τ'ο άσπρο σου χεράκι,
Τί χειμωνιάτικη βραδυά !
με δάκρυα να τ'ο έβρεχα,
Άχ, νάμουνα κοντά σου,
τ'ο άσπρο σου χεράκι.

VII

Δεν ούπε ή χλωμάδα του προσώπου μου,
τ'ή φλόγα τής καρδιάς μου, που δε σήνηε ;
Θέλεις τ'ο στόμα μου τ'ο υπερήφανο,
να σου γυρέψη έλειμοσύνη ;
Έ ! είνε υπερήφανο τ'ο στόμα μου !
Ξέρει φιλιά και χωρατάς μόνο.
Μπορεί κανένα να σου π'η τρελλόλογο,
και μέσα έγώ να ξεψυχώ άπ' τόν πόνο !

VIII

Όταν σιγά σάς έλεγα
του στήθους μου τόν πόνο,
έσιωπαίναν' όλοι σας,
κι' έχασμουριούσε μόνο!

Τώρα που στίχους έκαμα
τά τόσα βάσανά μου,
κουράστηκε τ'ο στόμα σας,
να λή τ' όνομά μου.

IX

Είσαι σαν τ'ο λουλουδάκι,
ώμορφο, γλυκεία, καλή...
Σε κутτάζω κι' ή καρδιά μου
τρέμει, τρέμει σαν πουλί.

Μοδρχεις ν' απλώσω χέρι
στη χρυσή σου κεφαλή,
να προσευχηθώ, να μείνης
ώμορφο, γλυκεία, καλή.